

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Kerkrade
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 600
6460 AP Kerkrade

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

[REDACTED]
T [REDACTED]
[REDACTED]@cultureelerfgoed.nl

DSO-verzoeknummer

Uw kenmerk: 20250829
01029 000

Onze referentie

1748727

Uw referentie

Datum 08 oktober 2025
Betreft Advies omgevingsvergunning rijksmonumentactiviteit

Naam Abdijsgebouwen
Adres Heyendallaan 82
Postcode/plaats 6464EP Kerkrade
Gemeente/provincie Kerkrade; Limburg;
Monumentnummer 513727

Geacht college,

Op 11 september 2025 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 4.32 lid 1 onder b, van het Omgevingsbesluit (Ob). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- Een werkomschrijving op laten stellen en te toetsen waarin is opgenomen welke werkmethoden, materiaal en afwerking wordt gehanteerd in de uitvoering (voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden);
- Voor het uitwerken van de werkomschrijving de opdrachtgever te attenderen op de restauratieladder en de volgende Uitvoeringsrichtlijnen (URL) van de Stichting ERM:

- [Historisch Leidak \(URL 4010\) - Stichting ERM](#)
- [Historisch timmerwerk \(URL 4001\) - Stichting ERM](#)
- [Metalen dakbedekkingen en goten bij monumenten \(URL 4011\) - Stichting ERM](#)

- Tussen het dakbeschot en de dakisolatie dient regelwerk ten behoeve van ventilatie te worden geplaatst;
- Het laten aanleveren van detailtekeningen van de dakbedekking;
- Het leiwerk dient in overleg met de adviseur bouwkunde en de materiaaldeskundige van de RCE te worden uitgevoerd.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

In het kader van een gedeeltelijke herinrichting en herbestemming van het complex in de voormalige schoolvleugels aan de zuidzijde van de kloosterhof zijn de volgende werkzaamheden gepland:

- vernieuwen leibedekking;
- herstel houtwerk en vernieuwen zink- en loodwerk;
- aanbrengen voorzetwanden en binnenvoorzetramen;
- vernieuwen van een aantal vensters;
- isoleren van de daken.

Motivering

De schoolvleugel van abdij Rolduc is onderdeel van het historische abdijcomplex dat zijn oorsprong heeft rond 1670. De huidige schoolgebouwen zijn tot stand gekomen in de periode 1872 - 1977 en tonen de ontwikkeling van klooster naar seminarie en later bisschoppelijk college.

De schoolvleugel bestaat uit drie hoofdbouvvolumes uit verschillende bouwfasen. De kern is het schoolgebouw uit 1873 in neogotische stijl naar ontwerp van Pierre Cuypers dat in de zuidelijke vleugel aan de pandhof van de abdij is gesitueerd. De vleugel is sterk verbouwd in de twintigste eeuw, waarbij de architectonische hoogtepunten, zoals de spitsboogramen in de oost- en zuidgevel en de sterrentoren, verloren zijn gegaan. Ook is een groot deel van de ramen en het interieur vernieuwd. Aan de oostzijde van deze vleugel sluit een bouwvolume uit 1924 aan in neoclassicistische stijl van architect Jan Stuyt. De vleugel verkeert grotendeels in gave staat, met uitzondering van de gewijzigde ramen op de begane grond van de zuidgevel. Vanwege constructieve schade als gevolg van de mijnbouw is de zuidwestvleugel uit 1899 in 1976 herbouwd. Aan de zijde van de pandhof kreeg het gebouw een gevel in historiserende stijl met hardstenen vensteromlijstingen. In 1977 is ook de westelijke vleugel van de school, aangrenzend aan de kerk, herbouwd. Bij deze vleugel zijn er ernstige scheuren in het muurwerk opgetreden naar aanleiding van mijnschade. Bij de herbouw is de voorgevel gereconstrueerd met hergebruik van materialen uit 1849.

In de afgelopen decennia zijn de volumes van de schoolvleugel aangepast, verbouwd of herbouwd waardoor er ruimte is voor de geplande werkzaamheden voor een duurzame herbestemming. De nu voorliggende vraag is een duidelijk afgebakend plan voor verduurzamen, maar het ontbreekt voor het totale kloostercomplex van Rolduc nog aan een restauratievisie met transformatiekaders. Daarom adviseer ik een restauratievisie voor het gehele complex van Rolduc te ontwikkelen dat als basis kan dienen voor toekomstig gebruik van dit rijksmonumentale complex. Op hoofdlijnen kan ingestemd worden met het plan voor verduurzamen van de schoolvleugel, maar ten aanzien van de volgende planaspecten heb ik nog enkele opmerkingen:

Dak

Dakbedekking

Op de detailtekeningen van de nieuwe situatie is zichtbaar dat de dakbedekking met leien iets naar buiten komt, omdat de nieuwe leien op ventilerende latten worden aangebracht. Welke gevolgen dit heeft voor aansluiting op de andere gebouwdelen, de dakkapellen en de Vlaamse gevels is niet uitgewerkt. Ik adviseer hiervan nog detailtekeningen op te vragen. Uit de bijgevoegde rapporten over de leibedekking blijkt dat de leien op de schoolvleugel sterk verweerd zijn. Dit maakt vernieuwen begrijpelijk.

Dakisolatie

De dakisolatie wordt aan de binnenzijde aangebracht. Deze is vrij dik en daardoor verdwijnen de gordingen uit het zicht. Dit zorgt voor enige aantasting van het historische beeld van binnenuit. Echter, bij sommige gebouwdelen zijn de gordingen al uit het zicht of hebben de gordingen maar beperkte historische waarde. Daarom is de ingreep als principe toch acceptabel. Wel met de voorwaarde dat tussen dakbeschot en isolatie regelwerk ten behoeve van ventilatie wordt gemaakt. Zonder toevoeging van dit regelwerk is ventilatie van het dakbeschot niet goed mogelijk en kan houtaantasting optreden. Aandachtspunt bij de uitvoering is verder dat een goed aansluitende damprem gerealiseerd moet worden zonder onderbrekingen en dat de spanten in het zicht blijven. Ik merk verder op dat de detaillering van de kappen niet overal juist is weergegeven. Zo zijn de daksporen bij bouwdeel C niet getekend en zijn de spanten niet accuraat weergegeven. Ik adviseer hiervan aangepaste detaillering op te vragen.

Isolatie gevels en ramen

Voorzetwanden

De voorgestelde voorzetwanden leiden tot enige verstoring van de binnenruimten, zeker in het bouwdeel uit 1924 omdat daar de negge en de vensterbanken aan de binnenzijde afgeronde hoeken hebben. Vanuit het oogpunt van gebruik vind ik de ingreep echter wel acceptabel. Aandachtspunt bij de uitvoering is dat een goed aansluitende damprem gerealiseerd moet worden zonder onderbrekingen van bijvoorbeeld wandcontactdozen. Dit aspect dient nader te worden uitgewerkt in de werkomschrijving.

Binnenvoorzetramen

De binnenvoorzetramen worden van hout gemaakt en de indeling ervan volgt de indeling van de bestaande vensters. De voorzetramen zijn acceptabel omdat de bestaande vensters behouden kunnen blijven. Ik heb echter de volgende opmerkingen en vragen:

- Is er overwogen om de binnenvoorzetramen achterwege te laten en als alternatief dun isolatieglas (bijvoorbeeld vacuümglas) en kierdichting toe te passen bij de bestaande vensters? Dat zou de vrij kostbare ingreep kunnen voorkomen. En met name de aanpassing aan de vensterbanken heeft veel visuele impact.
- Ook kan overwogen worden de binnenvoorzetramen in de negge en niet in lijn met de voorzetwanden te plaatsen. Dan is een complexe aanpassing van de vensterbanken niet nodig. Dit kan zeker het overwegen waard zijn op de plekken waar er wel binnenvoorzetramen gemaakt worden, maar geen voorzetwanden. Bijvoorbeeld bij 5C.03 in het trappenhuis uit 1924.
- Ik vraag me verder nog af of de binnenvoorzetramen bij de dakkapellen zinvol zijn. Wellicht is hier toepassen van dun isolatieglas effectiever. Ik adviseer ook te overwegen de dakkapellen (zijwangen en dakje) van isolatie te voorzien. Als dat gebeurt, adviseer ik daarvan detaillering op te vragen.

Vensters

De vensters 5B.02 worden vernieuwd. Hoewel vernieuwen niet per se bezwaarlijk is vanwege de beperkte historische waarde ervan, is de nieuwe raamdetaillering niet passend. De profilering is te grof. Ik adviseer ook bij deze vensters achterzetramen te gebruiken of dun isolatieglas in de bestaande ramen te plaatsen.

Werkomschrijving

De herstelwerkzaamheden dragen over het algemeen bij tot instandhouding van het monument. Echter ontbreekt een werkomschrijving. Ik adviseer deze nog op te vragen en te verwijzen naar de volgende uitvoeringsrichtlijnen van de ERM:

- [Historisch Leidak \(URL 4010\) - Stichting ERM](#)
- [Historisch timmerwerk \(URL 4001\) - Stichting ERM](#)
- [Metalen dakbedekkingen en goten bij monumenten \(URL 4011\) - Stichting ERM](#)

Gelet op bovenstaande bestaan er geen zwaarwegende bezwaren tegen het plan. Ik adviseer u de gevraagde vergunning te verlenen en daaraan voorschriften te verbinden ten aanzien van bovengenoemde nog aan te leveren uitwerkingen en overleg met de RCE betreft het leiwerk.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift verleende omgevingsvergunning

Onze referentie

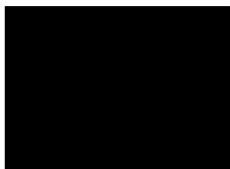
1748727

Graag wijs ik u op de verplichting in artikel 10.22a van het Omgevingsbesluit om de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap binnen een week na verlening van een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit een afschrift van de vergunning toe te zenden. Dit kan door toezending aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, via de Samenwerkingsfunctionaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

[Redacted name]

Adviseur Architectuurhistorie